

Geeft een kat in huis meer kans op glaucoom?

Tekst: Joke van der Leij

Is het waar dat je met een kat in huis meer kans hebt op glaucoom? Of is dit een broodje Aap-verhaal? Simone Schotgerrits, oogarts bij Oogziekenhuis Zonnestraal met specialisatie glaucoom, geeft haar mening hierover.

Volgens een bericht in de wetenschapsrubriek van het AD trekken Amerikaanse onderzoekers van het Stein Eye Institute in Los Angeles uit recent onderzoek de conclusie dat kattenbezitters extra risico lopen op glaucoom. Kakkerlakken zouden hetzelfde effect hebben. Dat zou komen omdat mensen met een kat bepaalde antistoffen opbouwen, die ervoor zorgen dat mensen glaucoom krijgen.

Wat vindt oogarts Simone Schotgerrits hiervan?

‘Een duidelijk verkeerde interpretatie van dit Amerikaanse onderzoek’, aldus Schotgerrits. ‘Als je het originele onderzoek leest, blijkt dat het onderzoek helemaal niet om kateigenaren gaat maar om het wel of niet hebben van antistoffen tegen kattenallergenen. Er is bij 1678 mensen – geen kateigenaren dus – bloedonderzoek gedaan om te kijken of ze allergisch zijn voor katten. Zo’n allergie kun je ook hebben als je geen kat hebt. In deze groep bleek ruim drie procent glaucoom te hebben. Vervolgens hebben de onderzoekers bij de mensen met glaucoom gekeken of zij meer antistoffen hadden tegen katten dan bij gezonde mensen. Dit bleek inderdaad het geval te zijn.’

En wat zegt deze uitkomst dan precies?

‘Eigenlijk is dat nog heel erg onduidelijk’, vervolgt Simone Schotgerrits. ‘De suggestie is dat kattenallergenen een rol zouden kunnen spelen bij het ontstaan van glaucoom. Maar op basis van dit onderzoek kun je dat nog niet zo stellen.’

“Wat de hoofdoorzaak van glaucoom is, weten we niet”

Ten eerste omdat het onderzoek erg kleinschalig is. Ook is het een momentopname van het hebben van glaucoom en het hebben van verhoogde antistoffen. Voor meer betrouwbare resultaten zou je meer mensen langer in de tijd moeten volgen. Verder is de meetmethode op basis waarvan is vastgesteld dat mensen glaucoom hebben, nogal grof. Er is alleen een screenend gezichtsveldonderzoek gedaan en een foto gemaakt van de oogzenuw. Om glaucoom te kunnen vaststellen is veel uitgebreider en nauwkeuriger oogonderzoek nodig. Een afwijking in het gezichtsveld kan bijvoorbeeld ook andere oorzaken hebben dan glaucoom. Voor de beoordeling van een oogzenuw zijn betere methodes beschikbaar, zoals een OCT-scan. Hierdoor hebben ongetwijfeld personen onterecht de diagnose glaucoom gekregen én omgekeerd.’

Jongen met bril die een jong katje knuffelt (foto: iStock)

Conclusie?

‘Dat je meer kans op glaucoom hebt met een kat als huisgenoot is nog niet bewezen. We kennen nog niet alle oorzaken van glaucoom. We vinden overall associaties. De oogdruk kan een rol spelen, net als erfelijke factoren. Maar ook ontstekingsproblemen, afwijkingen in de bloedvaten en neurologische factoren zoals bij Alzheimer, waarbij zenuwcellen afsterven. Kijken naar auto-immuunstoffen in relatie tot glaucoom is een nieuwe zienswijze. Deze studie is vooral een indicatie voor een mogelijke relatie met kattenallergenen en glaucoom. Dit vraagt om een veel groter en vooral ook langduriger onderzoek. De financiering voor dit soort onderzoeken is helaas vaak lastig. Vooral ook omdat glaucoom in verhouding tot bijvoorbeeld hart- en vaatziekten relatief weinig voorkomt.’ Het goede nieuws is in elk geval dat je kat op basis van dit AD-artikel niet de deur uit hoeft!’

Wat is glaucoom?

Glaucoom is een oogaandoening die meestal voorkomt bij mensen boven de veertig maar ook op jongere leeftijd kan toeslaan. Vaak is het een sluipend proces en gaat het gezichtsvermogen geleidelijk achteruit. Er zijn ook varianten die in korte tijd leiden tot volledige blindheid.

Bij de meest voorkomende typen glaucoom speelt een verstoring van de afvoer van het kamerwater in het oog een rol. De verhoogde oogdruk die daardoor ontstaat, beschadigt de oogzenuw. Bij aanhoudende verhoogde oogdruk sterven de oogzenuwvezels geleidelijk af. Daardoor verdwijnen delen van het perifere gezichtsveld. Glaucoom kan echter ook ontstaan bij een normale oogdruk. Lees meer hierover op pagina 10–13.

Patiëntengroep Glaucoombelangen,
www.oogvereniging.nl